

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Praze v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Alexandera Károlyiho a soudců JUDr. Luboše Vrby a JUDr. Jana Sváčka ve veřejném zasedání konaném dne 3. listopadu 2022 projednal odvolání **obžalovaného** [redacted], narozeného [redacted] a odvolání **poškozené nezletilé** [redacted] proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 18. května 2022, č. j. 64 To 2/2021-572,

a rozhodl takto:

Podle § 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 tr. řádu se napadený rozsudek z podnětu odvolání obžalovaného **zrušuje** pouze ve výroku o nemajetkové újmě.

Podle § 259 odst. 3 tr. řádu se **znovu rozhoduje** tak, že

podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen zaplatit poškozené nezl. [redacted] narozené [redacted] trvale bytem [redacted] nemajetkovou újmu za způsobené duševní útrapy v částce [redacted] Kč.

Podle § 229 odst. 2 tr. řádu se odkazuje nezl. [redacted] narozená [redacted] trvale bytem [redacted] se zbytkem svého nároku na náhradu nemajetkové újmy za způsobené duševní útrapy na řízení ve věcech občanskoprávních.

Jinak zůstává napadený rozsudek nezměněn.

Podle § 256 tr. řádu se odvolání poškozené nezl. [redacted] **zamítá**.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích, ze dne 18. 5. 2022, sp. zn. 64 T 2/2021 byl obžalovaný [redacted] uznán vinným zločinem znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku. Výše uvedeného jednání se měl dopustit podle skutkového zjištění soudu I. stupně obžalovaný tak, že

Shodu s prvopisem potvrzuje: [redacted]

v přesně nezjištěné době v roce 2017 či 2018, v místě jejich tehdejšího společného bydliště v bytě na adrese [REDAKCE], okres [REDAKCE], ve dvou případech, za účelem vlastního sexuálního uspokojení, vykonal soulož s nezletilou [REDAKCE] narozenou [REDAKCE] jejíž věk znal, v obou případech proti její vůli a po překonání její obrany,

v prvním případě za ní přišel v podvečer do jejího pokojíčku, přisedl si na její postel, ve které ležela oblečená pouze do noční košile, začal se jí dotýkat, a přestože chtěla, aby ji nechal být, odstrkovala ho rukama, snažila se jej kopnout, tak s využitím své fyzické převahy ji přitiskl na obličej polštářek, aby nemohla křičet, protože mu tím pohrozila, po obnažení svého přirození na ni nalehl a vykonal na ní soulož,

přibližně po týdnu za ní v době kolem poledne opět přišel do jejího pokojíčku, kde poškozená ležela oblečená na posteli, a přes její nesouhlas a obranu, kdy se ho snažila rukama odstrčit, bránila se kopy nohou, snažila se křičet, ji přitiskl na obličej polštářek a po jejím vysvětlení

a obnažení svého přirození na ni nalehl a vykonal na ní soulož.

Za toto jednání a za zbíhající se přečin ohrožování mravní výchovy dítěte podle § 201 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, jímž byl uznán vinným trestním příkazem Okresního soudu v Jablonci nad Nisou ze dne 27. 1. 2022, sp. zn. 14 T 19/2022, který nabyl právní moci dne 5. 3. 2022, byl odsouzen k souhrnnému trestu odnětí v trvání 6 let, kdy pro výkon tohoto trestu byl zařazen do věznice s ostrahou. Současně byl zrušen výrok o trestu z výše uvedeného trestního příkazu Okresního soudu v Jablonci nad Nisou, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Dále bylo rozhodnuto tak, že obžalovaný je povinen zaplatit na náhradu nemajetkové újmy poškozené [REDAKCE] částku [REDAKCE] Kč, přičemž ze zbytku svého nároku na náhradu nemajetkové újmy byla poškozená odkázána na řízení ve věcech občanskoprávních.

2. Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný odvolání, a to ve lhůtě stanovené zákonem, prostřednictvím svého obhájce. Ve svém odvolání zdůrazňuje, že obžalovaný svou trestnou činnost popřel, což bylo jediné z toho důvodu, že se skutečně ničeho nedopustil, a že soud nepřihlédl ke všem okolnostem případu, na čemž obžalovaný stále trvá. Kromě jiného uvádí, že poškozená nebyla vyslechnuta před soudem, čímž bylo kráceno právo obhajoby, přičemž byl pořízen pouze záznam z jejího výslechu, který nemá žádnou vypovídací hodnotu z hlediska případných dotazů. Nebylo vůbec prověřeno, ani zkoumáno, proč po celou dobu poškozená jezdila k obžalovanému a chovala se k němu dobře. Stejně tak skutečnost, proč k rozvíření celého případu došlo až po odstěhování obviněného.
3. Ani nebylo objasněno, že je rozpor mezi tím, kdy mělo dojít k údajnému znásilnění a obdobím, dokdy to oznámila obžalovaná své milence – lesbičce [REDAKCE] kterou před svou matkou tajila a následně matce v roce 2021. To vše se mělo stát ještě před první menstruací poškozené, kterou měla v [REDAKCE] letech, tedy v roce [REDAKCE] přičemž uvedla, že jak při prvním, tak druhém styku měla krvácet. Je otázkou, kdy mělo k tomu dojít, zda v [REDAKCE] či [REDAKCE] letech. Jednou uváděla, že k tomu mělo dojít v roce 2011, pak zase v roce 2012. Podle [REDAKCE] která obdržela v roce 2021 od ní zprávu na Messenger, měla být poškozená obviněným znásilněna v době, když byla v [REDAKCE] kdy v [REDAKCE] obviněný bydlel nikoli v roce [REDAKCE] či [REDAKCE] ale později. Proč se těmito okolnostmi v rámci zpracování znaleckého posudku znalkyně nezabývala a proč nepřihlédla k výpovědi svědků, jako byla [REDAKCE] která uvedla ve své výpovědi, že

Shodu s prvopisem potvrzuje: [REDAKCE]

o nějakém předchozím znásilnění nepadla zmínka, tedy v té době, kdy spolu byly a proč spolu jezdily k obžalovanému? Znalkyně by měla vysvětlit výpověď [REDACTED] která sdělila, že si myslí, že [REDACTED] je po mámě, je vyčuraná a na obviněného řvala stejně jako její máma. Rovněž byla pomínuta výpověď, kterou uvedla [REDACTED] že mezi poškozenou a obžalovaným si nikdy nevšimla toho, že by mezi nimi bylo nějaké napětí nebo by měla poškozená strach. Ona sama si myslí, že si to [REDACTED] vymyslela, poradila jí to máma. Babička [REDACTED] svědkyně [REDACTED] se nedokáže vyjádřit k případu sexuálního zneužití, ale věděla o tom, že poškozená po odstěhování jezdila k obviněnému, několikrát u něj přespávala. Samotná matka, [REDACTED] uvedla, že se o znásilnění dozvěděla až po dlouhé době, když s obviněným již nežily, přičemž sama uvádí, že se k dceři choval jako k vlastní a měl ji rád, stejně jako tu skutečnost, že dcera jí předtím lhala. To vše znalkyně zřejmě pominula při zkoumání o lhavosti poškozené, kterou sama poškozená přiznává v souvislosti s tím, že matce tajila své studijní neúspěchy či další věci. Tyto okolnosti znalecký posudek a potažmo výpověď poškozené, k níž nedošlo, nemohlo objasnit.

4. Dále ve svém odvolání rozebírá jednotlivé svědecké výpovědi, a to svědka [REDACTED] matky [REDACTED] a poukazuje na konkrétní části jejich výpovědí, kvituje závěry znaleckého posudku z odvětví psychiatrie, sexuologie a psychologie, ze kterého vyplývá, že obviněný je duševně zdravý, netrpí žádnou poruchou osobnosti, závislostí, ani sexuální deviací, s čímž obhajoba plně souhlasí a upozorňuje na to, že to svědčí v prospěch obviněného. Poukazuje na gynekologické vyšetření, kdy je toho názoru, že nebyla zodpovězena otázka, zda by bylo možné to, že by ragády na hymenu mohly vzniknout jiným způsobem než při pohlavním styku. Velmi podrobně se zabývá i znaleckým posudkem zpracovaným z oboru kultura, odvětví psychologie a považuje tento znalecký posudek zpracovaný zcela v rozporu se zjištěnými skutečnostmi. Poukazuje na to, že byl zpracován zcela subjektivně a dále podrobně rozebírá jednotlivé pasáže znaleckého posudku a dochází k závěru z několika svědeckých výpovědí, které uvádí ve svém odvolání a rozebírá je, znalkyně nevycházela, respektive nevycházela z některých částí těchto výpovědí a pominula je, když zkoumala lhavost poškozené, kterou sama poškozená přiznává v souvislosti s tím, že matce tajila své studijní neúspěchy či další věci, což uvedla právě matka. Tyto okolnosti znalecký posudek, potažmo výpověď poškozené, k níž nedošlo, nemohl objasnit.
5. Pokud jde o náhradu nemajetkové újmy, upozorňuje na to, že jednáním obžalovaného nebyl poškozen citový, sexuální a mravní vývoj poškozené a navrhuje, aby bylo zamítnuto odvolání podané poškozenou. Dále uvádí, že soud I. stupně porušil zásady platné pro trestní řízení, jednak že souhrn nepřímých důkazů k prokázání viny obžalovaného musí tvořit logickou a ničím nenarušovanou soustavu vzájemně se doplňujících důkazů, která ve svém celku nejen spolehlivě prokazuje všechny okolnosti žalovaného skutku a usvědčuje z jeho spáchání obžalovaného, ale současně vylučuje možnost jakéhokoliv jiného závěru. Dále, že nepřímé důkazy, které vedou k důvodnému podezření vůči obžalovanému, nevylučují však reálnou možnost, že pachatelem mohla být i jiná osoba, nejsou dostatečným podkladem pro uznání viny obžalovaného a v neposlední řadě zůstanou-li po vyčerpání všech dosažitelných důkazů pochybnosti o některé skutkové okolnosti důležité pro zavinění, je nutno s použitím zásady in dubio pro reo rozhodnout ve prospěch obžalovaného a neuznat jej vinným. Navrhuje proto, aby byl rozsudek

Shodu s prvopisem potvrzuje: [REDACTED]

Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích zrušen a věc byla prvoinstančnímu soudu vrácena k novému projednání.

6. Proti rozsudku soudu I. stupně podala odvolání i poškozená [REDAKCE] prostřednictvím svého zmocněnce. Zmocněnec souhlasí s názorem soudu I. stupně v tom směru, že v daném případě nepochybně došlo k zásahu do osobní sféry poškozené, došlo k narušení ženské intimity a ze znaleckého posudku plyne, že jednání obžalovaného u poškozené působilo a působí na psychiku a osobnostní rozvoj škodlivě a traumaticky. Poukazuje na to, že byl vypracován znalecký posudek na poškozenou a znalkyně rozebírá, jaký dopad by mohla mít trestná činnost na vývoj poškozené v oblasti psychické, sexuální a cituje z tohoto znaleckého posudku, kdy odvolatel na základě provedeného dokazování považuje za nepochybné, že poškozená byla vystavena traumatickému zásahu do své psychické, fyzické a sexuální sféry, a to bezprostředním a opakovaným zneužíváním ze strany nevlastního otce. Takový zásah by v obdobných případech stejně úporně a poniženě vnímala každá jiná dívka stejného věku. Obžalovaný svým jednáním hrubě narušil zákonem chráněný zájem společnosti na ochraně lidské důstojnosti a osobní rozhodovací svobody člověka, potažmo dětí v sexuální oblasti a sféře intimního života a na ochraně mravního a tělesného vývoje dětí. Poškozená byla a doposud je takovým jednáním zasažena a následky si sebou ponese i do budoucna. Má za to, že byly naplněny veškeré podmínky pro poskytnutí nemajetkové újmy v penězích. Zmocněnec má za to, že přiznaná nemajetková újma soudem I. stupně ve výši pouhých [REDAKCE] Kč je nedostatečným odškodněním veškerých traumat, kterými si poškozená prošla a byla ze strany obžalovaného podrobena. Přisouzená majetková újma by měla být výrazně vyšší. Zmocněnec poškozené má za to, že jeho původní návrh, aby odškodnění poškozené dosáhlo částky [REDAKCE] korun, byl a je zcela důvodný. Navrhuje tedy, aby Vrchní soud v Praze zrušil rozsudek ve výroku o uplatněném nároku poškozené na náhradu nemajetkové újmy a rozhodl tak, že obžalovaný je povinen zaplatit na náhradě nemajetkové újmy poškozené částku ve výši [REDAKCE] Kč.
7. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací z podnětu podaných odvolání podle ust. § 254 odst. 1 tr. řádu přezkoumal zákonnost a odůvodněnost těch oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, správnost v postupu řízení, které ji předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. K vadám, které nejsou odvoláním vytýkány, odvolací soud přihlížel, jen pokud měly vliv na správnost výroků, proti nimž bylo odvolání podáno. Vrchní soud v Praze zkoumal, zda nedošlo k porušení práva obžalovaného na obhajobu a zda soud I. stupně řádně opatřil veškeré potřebné důkazy, které následně podle § 2 odst. 6 tr. řádu vyhodnotil.
8. Je nutno zdůraznit, že většina námitek obhajoby, které vyplývají z odvolání obžalovaného, směřuje do věrohodnosti poškozené [REDAKCE] a k vyhodnocení její výpovědi a dále k vyhodnocení výpovědi slyšených svědků, kdy právě z těchto výpovědí nalézací soud jednoznačně čerpal a dále také z listinných důkazů a znaleckých posudků vypracovaných ve věci. Pokud se jedná o hodnocení výpovědi jednotlivých svědků, zejména svědecké výpovědi poškozené [REDAKCE] s tím se ve svém rozsudku dle názoru odvolacího soudu řádně soud nalézací vypořádal, kdy uzavřel, že poškozená [REDAKCE] je věrohodná, stejně tak i další slyšení svědci. Nalézací soud při posouzení hodnověrnosti nezletilé vyšel i ze závěrů psychologického znaleckého posudku, který byl na nezletilou vypracován a tento nebyl nalézacím soudem nikterak zpochybňován a nezpochybňuje jej ani soud odvolací, byť obhajoba má za to, že tento znalecký posudek trpí určitými vadami. Nalézací soud opřel své rozhodnutí o vině jednak o výpověď samotné poškozené a dále o výpovědi zejména svědkyň, kterým se poškozená

Shodu s prvopisem potvrzuje: [REDAKCE]

svěchovala, např. svědkyně [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] potažmo následně i o výpověď matky či otce poškozené nebo [REDACTED]. Nálezací soud své závěry o věrohodnost výpovědi poškozené opírá i o závěr znaleckého posudku, který byl vypracován na nezletilou poškozenou, a to znaleckého posudku Mgr. Lenky Čermákové, která vypracovávala znalecký posudek z oboru školství, kultura, odvětví psychologie a byla i vyslechnuta u hlavního líčení.

9. Odvolací soud se plně ztotožňuje s hodnocením důkazů soudu I. stupně, kdy se nálezací soud logicky vypořádal i s námitkami obžalovaného, které byly použity již při jeho obhajobě u hlavního líčení. Pokud soud uzavírá, že uvěřil výpovědi poškozené a nikoliv verzi obžalovaného, tak to i logicky zdůvodnil. Zde je potřeba zdůraznit, že hodnocení důkazů je výsadním právem soudu I. stupně, který důkazy provádí a poté hodnotí. Pokud přitom nálezací soud postupuje důsledně dle ust. § 2 odst. 6 tr. řádu a jeho argumenty nejsou v rozporu se zásadou obecné logiky, nelze proti takovému hodnocení důkazů nic namítat, tak je tomu i v tomto případě, kdy odvolací soud dospěl k závěru, že skutková zjištění soudu I. stupně jsou zcela správná. S argumenty soudu I. stupně se odvolací soud plně ztotožňuje a jako na zcela správné na ně odkazuje.
10. Odvolací soud se pouze neztotožnil s výrokem o náhradě nemajetkové újmy, ale z tohoto důvodu nezasáhl do celého rozsudku a zrušil toliko pouze výrok o náhradě škody a znovu rozhodl o nemajetkové újmě. Odvolací soud má za to, že nálezací soud řádně provedl a přebral obrazově-zvukový záznam z výsledku u nezletilé poškozené [REDACTED] která vypovídala velmi podrobně, její výpověď následně hodnotil. Hodnotil ji i se znaleckým posudkem z oboru školství a kultura, odvětví psychologie, který vypracovala znalkyně Mgr. Lenka Čermáková, která vypovídala i u hlavního líčení a dospěla k závěru o věrohodnosti poškozené [REDACTED].
11. Pokud jde o námitku, že poškozená nebyla slyšena u hlavního líčení, tak samozřejmě s ohledem na věk poškozené, na charakter trestné činnosti a i s ohledem na případné další psychické dopady na poškozenou, se nejevilo vhodné, aby poškozená opět vypovídala u hlavního líčení, kdy vypovídala velmi podrobně a ten výslech byl procesně použitelně u hlavního líčení zpracován. U tohoto výsledku v přípravném řízení byla přítomna i obhájkyň obžalovaného, takže měla možnost i klást dotazy. Takovýto postup je v takovýchto případech naprosto dostatečný. Poškozená byla vyslechnuta po sdělení obvinění, procesně řádně a právě u zvláště zranitelných obětí, navíc u nezletilých dětí je více než vhodný a nebyl důvod nepostupovat tak, jak postupoval soud I. stupně.
12. Nálezací soud se určitými nejasnostmi ve výpovědi poškozené zabýval. Zabýval se jimi podrobně a je zcela zjevné, že po takové době v určitých částech výpovědi může dojít k nepřesnostem. Na druhou stranu, poškozená v podstatných bodech popisovala, jak mělo k jednání, které je podrobně popsáno ve výroku rozhodnutí, dojít. Její výpověď, ačkoliv byla velmi dlouhá, byla i konzistentní. Jak již bylo řečeno, v některých nepodstatných detailech mohla být méně přesná, a tím se i zabýval soud nálezací, jedná se však o nevýznamné detaily. Koneckonců i sám obžalovaný, jak uvádí nálezací soud, měl ve své výpovědi několik časových nepřesností.
13. Nálezací soud u poškozené nezjistil žádnou přijatelnou motivaci pro křivé obvinění obžalovaného, zvláště v situaci, kdy jejich vztah byl více než pozitivní, kdy se i navíc vídali později, aniž by se poškozená vůči obžalovanému nějakým způsobem projevovala nepřátelsky. Žádný další motiv se nejevil jako pravděpodobný, myšleno např. to, že přišla o určité benefity

Shodu s prvopisem potvrzuje: [REDACTED]

přímo od obžalovaného tím, že již s nimi nebyl, myšleno tedy s poškozenou a s její matkou. Důležité také je, že ani znalkyně žádnou přijatelnou motivaci ke lživé výpovědi nepřipustila. Ostatně i sám obžalovaný vypovídal v tom směru, že si to nedokáže rozumně vysvětlit. Ze znaleckého posudku vyplynulo, že poškozená si dosah a závažnost uvědomila až později, kdy se následně svěřila několika kamarádkám i příbuzným. Její následné chování vůči obžalovanému, kdy se s ním i vídala, lze přijatelně vysvětlit tím, že přestože došlo u ní k traumatickému prožitku, byl obžalovaný nejen tím, kdo jí to trauma způsobil, ale zároveň i pozitivně vnímaným člověkem v otcovské roli, který se o ní několik let staral jako o vlastní a měli spolu pozitivní citový vztah. Ve světle toho, že se nejednalo o vícekrát opakované trauma, není důvod pro zpochybnění věrohodnosti poškozené, ani přesto, že v bytě obžalovaného později několikrát přespala z praktických důvodů kvůli dojíždění do školy, případně zde byla společně s kamarádkou [REDACTED] jak uvádí ve svém znaleckém posudku a konec konců i u hlavního líčení uváděla ve své výpovědi Mgr. Lenka Čermáková, znalkyně, která vypracovávala znalecký posudek.

14. Pokud jde o namítané časové a místní nejasnosti, ty dle názoru odvolacího soudu jsou zcela jasně rozptýleny provedeným dokazováním. Je řešeno toliko jednání, které se odehrálo v bytě na adrese [REDACTED]. Pokud bylo hovořeno o tom, že se něco mělo odehrát v [REDACTED] tak o tomto ani samotná poškozená nic neuvádí, vyplývá to snad toliko z výpovědi jedné ze svědkyň, ale z toho není jasné, jestli se např. nejednalo o nějaké další jednání, které dále samozřejmě není předmětem tohoto řízení nebo také mohlo dojít k určitým nesrovnalostem, nedorozumění, nepochopení. Dle názoru odvolacího soudu toto není podstatné. Podstatné je zcela zjevně, že poškozená neměla žádných pochyb o tom, kde se žalované jednání odehrálo.
15. Pokud obhajoba poukazovala na to, že snad měla matka poškozené říci, že jí poškozená lhala, co se týče známek apod., tak to sice možné je, ale rozhodně je navíc třeba uvést, že jí nelhala nikdy v zásadních věcech a dle odvolacího soudu samozřejmě zásadní věcí je takovéto sdělení. To, že někdo lze o známkách ve škole, to je relativně běžná praxe u dětí v tomto věku, ale důležité je, že matka uvedla, že v zásadních věcech by jí poškozená nelhala a jak nalézací soud, tak odvolací soud nedospěl k závěru, že by tomu tak bylo v tomto případě. I nalézací soud nedovozuje nevěrohodnost z výše namítaného a je jednoznačně přesvědčen o pravdivosti výpovědi poškozené.
16. Pokud jde o provedení, tak jak popisuje poškozená, tak i s tím se nalézací soud zabýval a mechanismus provedení je i dle odvolacího soudu možný. Na podkladě provedeného dokazování následně skutek byl upraven nalézacím soudem a toto odvolací soud nikterak nezpochybňuje a považuje to za postup správný, kdy popis jednání byl upraven v souladu s provedeným dokazováním a zejména s tím, co z dokazování vyplynulo.
17. Pokud se týká znaleckého posudku, který byl vypracován na obžalovaného, zde je potřeba říci, že znalci dospěli k závěru, že obžalovaný netrpí žádnou duševní poruchou, stejně tak nebylo zjištěno nic, co by svědčilo pro přítomnost sexuální deviace. Vrchní soud však upozorňuje, že pachatelé sexuálních deliktů jsou z výrazné většiny osoby jinak běžně heterosexuálně orientované, tedy nikoli osoby s pedofilními či jinými deviantními sklony. Vrchní soud v Praze i s ohledem na zkušenosti ze své rozhodovací činnosti, poukazuje na tuto skutečnost, kdy není nutné, aby každý pachatel takového trestného činu měl nějakou sexuální úchytku, či měl určité deviantní či pedofilní sklony. Nelze z takového závěru, že někdo netrpí takovými poruchami, jednoznačně dovozovat, že se závadového jednání nedopustil.

Shodu s prvopisem potvrzuje: [REDACTED]

18. Právě na základě výše uvedených důkazů dospívá nalézací soud k závěru o vině obžalovaného a vrchní soud se s tímto závěrem taktéž ztotožňuje.
19. Vrchní soud v Praze se ztotožňuje i s právní kvalifikací, kterou použil soud nalézací, a to v tom směru, že jednání obžalovaného bylo kvalifikováno jako zločin znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku. Dle názoru odvolacího soudu byly naplněny znaky této skutkové podstaty jak po objektivní, tak po subjektivní stránce. Je zcela zjevné, že předmětem útoku bylo dítě útlého věku, což vyplývá i z okolností podmiňujících použití vyšší trestní sazby podle § 185 odst. 3 písm. a) tr. zákoníku. Obžalovaný jednoznačně věděl v jakém věku je poškozená [REDAKCE]. Pokud jde o použití § 185 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku, tak v tomto případě se jednalo o klasický pohlavní styk, o klasickou soulož, takže tato právní kvalifikace je zcela namístě. Je potřeba říci, že obžalovaný použil vůči poškozené násilí, jehož cílem bylo právě donutit ji k pohlavnímu styku, kterému se i bránila a právní kvalifikace je zcela namístě, tak jak je výše uvedena.
20. Odvolací soud je toho názoru, že nesprávný není ani výrok o trestu obžalovaného [REDAKCE]. Obžalovanému byl soudem I. stupně uložen trest těsně nad spodní hranicí zákonné trestní sazby § 185 odst. 3 tr. zákoníku, a to v trvání 6 let, kdy pro výkon tohoto trestu byl v souladu se zněním tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Vyměřený trest odpovídá zákonným kritériím stanoveným zákonodárcem. Nalézací soud ctěl zásady při ukládání trestu, zohlednil závažnost páchané trestné činnosti, jakožto i osobu obžalovaného a trest, který nakonec nalézací soud ukládá, rozhodně nelze považovat za nepřiměřeně přísný, ale ani za trest nepřiměřeně mírný. Nalézací soud správně zhodnotil všechny okolnosti při ukládání trestu, a to jednak okolnosti daného případu, míru nebezpečnosti tohoto jednání, závažnosti tohoto jednání, přihlédl k charakteru předmětné trestné činnosti a ke všem polehčujícím i přitěžujícím okolnostem. Nalézací soud správně ukládal trest jako trest souhrnný podle nejprísrnějšího ustanovení podle § 185 odst. 3 tr. zákoníku, kdy ukládal souhrnný trest ve vztahu k trestnímu příkazu Okresního soudu v Jablonci nad Nisou, kde byl obžalovaný uznán vinným pro přečin ohrožování mravní výchovy dítěte podle § 201 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku a byl mu tam uložen trest odnětí svobody v trvání 1 roku, který mu byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 3 let. Ukládaný trest tedy musel být přísnější než trest uložený výše uvedeným rozhodnutím Okresního soudu v Jablonci nad Nisou, což samozřejmě splněno bylo s ohledem na to, že byl uložen trest v trvání 6 let, kdy tento trest je samozřejmě již spojený s přímým výkonem trestu odnětí svobody.
21. Nalézací soud vzal v úvahu tu skutečnost, že obžalovaný sice byl v minulosti odsouzen, ale hledí se na něj jako kdyby odsouzen nebyl. Hodnocení obžalovaného v zaměstnání bylo velmi dobré a i s ohledem na svědecké výpovědi je považován za starostlivého, pečujícího a pracovitého. Na druhou stranu bylo přihlédnuto k tomu, že spáchal více trestných činů a dopustil se tohoto jednání vůči osobě blízké. Samozřejmě s ohledem na skutečnost, že byl ukládán trest souhrnný, byl podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku dále zrušen výrok o trestu z výše citovaného trestního příkazu, jakož i všechna navazující rozhodnutí, která zrušením pozbyla podkladu.
22. Pokud jde o trestnou činnost, dle názoru odvolacího soudu rozhodně nebylo jednání obžalovaného málo invazivní, jednalo se o tu nejzávažnější formu znásilnění, kdy došlo k souloži, a to k opakované souloži, takže uložený trest dle názoru odvolacího soudu ani nemohl být ukládán níže, a tak jak byl uložen, rozhodně dle názoru odvolacího soudu je adekvátní. I zařazení

obžalovaného do věznice s ostrahou je v souladu se zněním tr. zákoníku, kdy samozřejmě nebyly u obžalovaného shledány podmínky pro zařazení do věznice se zvýšenou ostrahou.

23. Vrchní soud v Praze se z podnětu jak odvolání obžalovaného, tak i z podnětu odvolání poškozené, zabýval výrokem o nemajetkové újmě. Zde se s rozhodnutím nalézacího soudu neztotožnil. Odvolací soud se neztotožnil s výší nemajetkové újmy, která byla přiznána poškozené ve výši [REDAKCE] Kč, proto zrušil rozsudek toliko ve výroku o nemajetkové újmě a znovu rozhodl. Poškozená se připojila s nárokem na nemajetkovou újmu ve výši [REDAKCE] Kč za způsobené duševní útrapy dle ust. § 2956 OZ. Zde je nutno dodat, že v této trestní věci byla dostatečně prokázána jak skutková, tak i právní stránka projednávané trestní věci a tudíž není pochyb o odpovědnosti obžalovaného za vznik nemajetkové újmy, kterou způsobil trestnou činností, za kterou byl uznán vinným. Z hlediska práva na spravedlivý proces je zde klíčový požadavek náležitosti odůvodnění rozhodnutí ve smyslu ust. § 125 odst. 1 tr. řádu a § 134 odst. 2 tr. řádu, kdy na odůvodnění adhezního výroku je přitom třeba klást v zásadě stejné požadavky jako na odůvodnění rozhodnutí civilního soudu o nároku na náhradu škody nemajetkové újmy nebo vydání bezdůvodného obohacení. Soud je povinen a současně oprávněn ve svém rozsudku rozhodnout podle výsledku provedení dokazování ve smyslu ust. § 228 a § 229 tr. řádu jen o těch nárocích, které byly poškozenými řádně uplatněny, a to způsobem, který zohledňuje jejich rozlišení. Požadavek jasné specifikace jeho nároku, který byl poškozenému přiznán, a to již ve výrokových částech rozsudku, ostatně plyne přímo z tr. řádu. Ze vztahu mezi citovanými ustanoveními občanského zákoníku pak plyne, že zatímco obecné ustanovení § 2956 OZ dopadá na duševní útrapy, které nejsou spojeny se zásahem do života a zdraví, ust. § 2958 a 2959 OZ se týká právě takových případů. Pokud duševní útrapy mají svůj původ v poškození zdraví v prostém či zvláště závažném, činí se v rámci nároku na náhradu další nemajetkové újmy podle § 2958 OZ, respektive podle § 2959 OZ, a to podle toho, zda se jedná o primární nebo sekundární oběť.
24. Zcela jednoznačně z vyjádření zmocněnce poškozené vyplynulo, že se má jednat o odškodnění za duševní útrapy nespojené se zásahem do zdraví a za této situace dospěl odvolací soud k tomu závěru, že částka, která byla nalézacím soudem vyčíslena ve výši [REDAKCE] Kč je neadekvátní a ve vztahu, kde je jako adekvátní přiměřenou a dostačující částku, je částka [REDAKCE] Kč, tak jak ji přiznal odvolací soud. Je potřeba říci, že je třeba oddělovat právě mezi duševními útrapami, které se odškodňují podle § 2956 OZ a duševními útrapami spojenými se zásahem do života a zdraví podle ust. § 2958 OZ, kdy se jedná o závažnější formu následků poškozené, byť odvolací soud nezlehčuje to, že bylo zasaženo výrazně do osobnostní sféry poškozené, ale to se v podstatě děje takřka u všech obětí této trestné činnosti.
25. Za této situace dospěl odvolací soud k závěru, že má jednoznačně poškozená právo na odškodnění za duševní útrapy, v rámci kterých byla zasažena přirozená práva poškozené, zejména právo na lidskou důstojnost a čest, právo na soukromí a v neposlední řadě právo na řádný a nerušený fyzický a psychický vývoj.
26. Lze podotknout, že v případě, že poškozená uplatnila nárok na náhradu nemajetkové újmy podle § 2956 OZ, bylo zcela jasné, že není již třeba dále se zabývat § 2958 OZ, kde je potřeba řešit, zda se jedná o nárok na bolestné či nárok na další nemajetkovou újmu či nahrazení tzv. ztíženého společenského uplatnění. Zcela jednoznačně z vyjádření zmocněnce poškozené vyplynulo, že se má jednat o odškodnění za duševní útrapy nespojené se zásahem do zdraví a

Shodu s prvopisem potvrzuje: [REDAKCE]

s ohledem na tuto specifikaci dospěl odvolací soud k závěru, že poškozená jednoznačně má nárok na takovouto satisfakci. Je zcela zjevné, že v tuto chvíli není žádný přesah do následků na zdraví poškozené, byť toto samozřejmě nelze do budoucna vyloučit.

27. I nalézací soud musel vzít v potaz určité majetkové poměry obžalovaného, k tomu také přihlédl při stanovení výše nemajetkové újmy a samozřejmě k tomu přihlédl i soud odvolací a i z tohoto hlediska je potřeba říci, že částka [REDAKCE] Kč rozhodně není likvidační, ale v tomto případě dostatečná a akcentuje i majetkové poměry obžalovaného. Je třeba říci, že určitým zadostiučiněním poškozené je odsouzení obžalovaného, v tomto případě již pravomocné, které se svým způsobem řadí také do částí zadostiučinění poškozené mimo materiální stránku, to znamená mimo peněžní plnění nemajetkové újmy. Kritérium zkoumání majetkových poměrů obžalovaného nesmí představovat otázku, zda tento disponuje či nedisponuje výraznějším majetkem, ale v podstatě jde o to, aby výše náhrady nepředstavovala pro něj likvidační důsledek. S ohledem na všechna tato vyhodnocení dospěl Vrchní soud v Praze k závěru, že přiměřenou a dostatečnou částkou, která by měla být přiznána poškozené, je částka ve výši [REDAKCE] Kč, která odpovídá jednak charakteru jejího narušení, respektive v tuto chvíli nenarušení nebo poškození zdraví ve formě psychických obtíží, které zde v tuto chvíli nejsou hmatatelné, jednak Vrchní soud v Praze vzal v potaz i majetkové možnosti obžalovaného a má za to, že takováto částka ve výši [REDAKCE] Kč je optimální, adekvátní a přiměřená všem okolnostem případu, jak osobě poškozené, tak osobě obžalovaného. Vrchní soud znovu rozhodl o tom, že byla obžalovanému uložena povinnost nahradit poškozené nemajetkovou újmu za duševní útrapy v souladu s § 2956 OZ ve výši [REDAKCE] Kč, kdy se zbytkem jejího nároku na náhradu nemajetkové újmy byla poškozená odkázána na řízení ve věcech občanskoprávních.
28. Odvolací soud Vrchního soudu v Praze se specializuje na tuto trestnou činnost a má možnost srovnávat a porovnávat i rozhodnutí, kterými byly ukládány povinnosti na náhradu nemajetkové újmy v obdobné trestné činnosti, a toto rozhodnutí rozhodně nevybočuje ze zaběhlé praxe. Například částku [REDAKCE] Kč, kterou přikl poškozené nalézací soud, by bylo možno spíše přiznat v případě, kdy by se již jednalo o zásah do života a zdraví poškozené. Konec konců ani zmocněnec nepožadoval nemajetkovou újmu podle § 2958 OZ.
29. Z výše uvedeného je patrné, že ta částka, se kterou se připojila poškozená ve výši [REDAKCE] Kč je naprosto neadekvátní a v rozporu s jakoukoliv zaběhnutou praxí a částka nemohla být akceptována. Konec konců i v situaci, kdy nebyla akceptována ani částka, kterou přiznal soud nalézací.
30. S ohledem na výše uvedené dospěl odvolací soud k jednoznačnému závěru, že na podkladě odvolání obžalovaného zasáhne do výroku o nemajetkové újmě, kdy ještě doplnil, že je obžalovaný povinen zaplatit nemajetkovou újmu za způsobené duševní útrapy, aby bylo zcela jasné, za co a v jaké formě má být nemajetková újma hrazena. S ohledem na to, že odvolací soud nevyhověl odvolání poškozené, tak její odvolání bylo zamítnuto, a proto rozhodl Vrchní soud v Praze tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

Za splnění podmínek § 265a a § 265b trestního řádu však může proti němu obžalovaný podat dovolání, a to ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení prostřednictvím soudu, který ve věci

Shodu s prvopisem potvrzuje: [REDAKCE]

rozhodoval v prvním stupni. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud České republiky. Právo podat dovolání přísluší nejvyššímu státnímu zástupci pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného, a dále obviněnému pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká. Obviněný tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 trestního řádu) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů dovolatel napadá a čeho se domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) – m) trestního řádu nebo § 265b odst. 2 trestního řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Praha 3. listopadu 2022

JUDr. Alexander Károlyi v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje:

